

Ex carnis patienter toleratis egreditur quis inter dū ad coram omni populo, hic dicatur, in conspectu omnis populi, regnum a. quicquidmodum Ioseph b; velut condecoratur, qui non sic se habet; inde ducatur ad patibulum, si cur pector, & pectus propterea mundus, caro, diabolus, exempla Aenani, frangunt ac pectus lignea torques, sed in futurum ferreas præparant a, quia semper dulcia pollicentur, & ad modicum placent, inquit Hieron. e De hoc eadem argumentum, alii in locis hujus operis egimus.

Ver. 8. vel 17.) Tibi sacrificabo hostiam laudis, & non men Domini invocabo.

Ropiter benefici tanti memoriam, atq; actionem gratiarum, promittit sacrificatur um hostiam laudis, & in eo sacrificio laudes Domini celebratur, ac rogatur, ut id accepte dignetur, & in posterum eadem benevolencia, beneficiaq; prosequi, quemadmodum & ipse omnino decerit non aliud, colere Deum, nec alterius esse, aut nominari servus, quam ipius, non manum non ventris, non alterius ullius creature. Nihil param, ut differre sita videntur a superioribus, in quibus de calix salutis accipiendo, cum in vocacione nominis Domini, degreduntis votis facta mentio est. Baf illi spiritualis hostiam laudis materialis multo præstantiora sacrificis veteribus, interpretatur, videlicet decorum laudatione pecuniarum postfiliorum suam, sive cordis fenum, ex ipso perinde, atq; ex quipiam altaria, & mentis perniciem, deinceps item confessione ex affectu, & cordi nihil facio profecit, & quanto pectus omnes offerte valeat, non solum opulentis, qui copiose externa illa alia largiri possunt. Malto perfectius laudis haec hostia Deo exhibetur a beatis, polque dirupta fuerint vincula eorum, Itaque Ambro. f, quoniam frequenter, ab eo (a Davide) legamus Dominio oblatas esse lacrymæ, hoc tam loco addidit, ubi sacrificabo hostiam laudis. Non sacrifico, inquit, sed sacrificabo, signans illud perfectum esse sacrificium, quando uniusquis Domini corpori hujus vinculis absoluens, & offerens haec hostiam laudis, quia ante mortem nulla est perfecta laudatio, neq; quisquam in hac vita potest definito praconio predicari, quoniam posteriora eius finit.

Tibi sacrificabo hostiam laudis.) Hieron., immolato, verus Platerius, & August. sacrificium, De hoc facit ficio ἔγραψε θραδα, dixi psal. 49 g. sacrificium laudis honorificabit me, ac videri possit Eucharistie, que à gratia ratione denominatur, in etiis alias nominis sui causas. Gratias agendo Christus Eucharistiam instituit b. Non solum Deus Unigenitus (cum nobis dedit, sed & non stram fecit illum esse mentem, omnina faciens ipso nobis, ait Chrysost. f, & donando & gratiarum actores, ipsa donorum suorum ubertate faciendo. Quia enim in multis homo Deo exultans, pectus ubique sufficit, vicem nostrum, & ea qua ad nos pertinet, per diffitum usque dispensatiois operatur. Nam quod pro Judæorum aliquando fatigebat temporibus, locis, ac festivitatibus variis in memoriam illos suorum beneficiorum redens, id nunc magno cum cumulo est operatus in nobis, ipso genere sacrifici ad jugos non pro beneficiis suis gratiarum incitans actionem, Augustin. Profer, & alii, voluti, his innui pro beneficiis disruptionis vinculum, cum quo aliqua conexa sunt, profiteri hominem se gratia Dei esse id quod ob fibi, in gloria Domini est gloriam dicit. Dixi paulo ante Ambrosium in futuri tempore verbo sacrificabo, spectare nulli in hac vita perfectam laudationem Dei esse. Ita est sed hoc Davidus intendit sensu litterali non patet.

Et nomen Domini in invoco. Hieron. in nomine Domini, quemadmodum in vers. 13; & alibi. Ex quibus locis colligitur posse idem videri hoc, atq; sacrificare hostiam laudis, ita ut particulariter & sumatur exegit. Invocant beati de se quidem securi, de nostra vero fatuus folciti, ut scribit Cyp, & pro nobis Deum. At id hic insinuari, quod Jacobus, Janion, existimat, quoniam non ita probabile duco.

Vers. 9. vel 18.) Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius.

Vers. 10. vel. 19.) In atris domus Domini, in medio tui Jerusalalem.

Sensus loci. R Epetitur versus quintus istud profus verbis Hebreis & Grecis Latina solum differunt, & quod pro-

PSALMUS

CENTESIMUS DECIMUS SEXTUS.

Alleluja.

1. L Aude Domini omnes Gentes: laudate eum omnes populi.

2. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: & veritas Domini manet in aeternum.

TITULUS & ARGUMENTUM.

Alleluja.

Titulus.

Argumentum

a Rom. 15.11

Dicitur pertinet Alleluja psalmi hujus nō ad finem praecedentis, ut ibidem admonuimus, & quid valeat, jam dudum ante. Argumentum videtur Apostolus a traditione recitans psalmum brevissimum, quod nimirum aliquem Prophetam Ecclesiam ex Gentibus, ac Iudeis congregat, horetur ad laudandum Deum, quod Misericordiam suam, veritatem ostenderit erga illam. Utram erga Iudeos conversos ostendit Deus: festis namque misericordiam cum Patribus cecinit Joannis pater b, memorem nulli testamenti suis filiis, & iuris iurisdiucti ad abraham: idem Paulus omnes peccavisse scribit, atque propriezate gloria, five misericordia Dei: quod etiam per multa capita epistolæ ad Romanos dicit probat, & in ea, quæ est ad Galatas: tandem ait c. Eramus & nos natura filii iræ, scit & ceteri. Primum Iudei peculiariter sicut fuit, ut ab eodem Apostolo dicitur, aquæ in Cantico Zacharie, & Maria b. At ex mera misericordia dignatus est Deus promovere. Fatetur etiam Hæbrei spicere hunc psalmum ad dies Missæ, quando Gentiles cum Iudeis convenient, & coniunguntur ad laudandum Deum. Volunt quoque aliqui, ut Agellius, eam coniunctionem populorum duorum influenti per duos psalmi versus. Certe non sat is amet Pauli: Attribuit loqui videtur, dicens excludi hoc loco Iudeus Cæteranus putat esse Alleluja esse in fine psalmi, observat, repetitione tripla perfectam Dei laudem indicari. Dicere poruit invitari omnes ad laudem Trinitatis. Sed illud Alleluja titulus est psalmi sequentis.

Is, quem dicunt Hieronymus, in commentatori parva psalmum habet numero versuum, sed magnum effe in spiritu mysteriis Sacramento: vocem Apostolicam tenere, iuxta normam Evangelicam in quatuor versuum numero conteneri. Vocem Apostolicam tenere intelligit, ut existimat, quoniam de vocatione omnium agit, & ab Apostolo citatur: quatuor versus, prout ait & Evangelia totidem sunt adjungendo duobus, qui sunt Davidis, aliis duos, qui solent omnibus adjungi, auctoritate Damasi, horatore Hieronymo, nempe Gloria Patri, &c. Sic ut erat, &c. Cassiodorus numerans, quemadmodum & ceteri duos tantum in versu, affirmat compedium locutionis psalmos omnes exsuperare, & quoniam sit atomus aliorum, puncti referre dignitatem, unde linea oritur: nihil amplius posuisse dici, quam ut creator debat toto Orbe laudari: secundum effe hanc brevitatem, & plenissimam, confititam copiam; effe psalmum aratum simul & latissimum, ac sine fine coangustum. Praeterea considerat dulcem & admirandam diversitatem modi paucis sententias alatam distinctionem, ait etiam utroque membrum idem repeat, & eodem intelligi, hoc est, omnes absq; discrimine. Idem ponere videtur Greci certi, demet Theodosio. August., Cassiodorus, & alii consentiunt, Datq; hinc argumentantur ad verius scholasticos, & hereticos Donatistas, qui apud se contendebant Ecclesiæ esse. Non sunt excludendi iudici cum Ambro. ut nuper admonuit. Notat Hugo in verbis singulis singulos quasi sensus mortales. Ait enim primum effe contra ingratos: secundum contra avaros, qui laudant pecuniam; quod de aliis preterea peccatoribus affirmari posset: tertio contra singularitatem vito laborantes, ac se alii præferentes: quartum contra Iudeos de lege gloriante, quasi tanquam ilorum Deus esset non etiam Gentes q: quintum quod legit, collaudare, contra invidos, qui pro proximorum bonis non laudant Deum: sextum contra adulatores, qui non Deum laudant, sed peccatores: septimum contra discordes: ultimum contra incompitos moribus, & beftis similliores quam hominibus. Hanc explanandi methodum Sixtus Senensis appellat tabellaris, sive columnarem; quamvis alia quæda via digerat verborum singulorum explanationem.

Laudate Dominum.) Est nonne Tetragrammaton, frequens & celebre, cum verbo Ὡταλητα quod etiam sepius occurrit, effe validum festivum & hilare. Quod ea de causa Genit. hoc loco assignari Genevi notavisse dixi, quoniam haec in laudis divine obsequio longe melius postulat.

Lorini in Psal. Tercio IV.

M 3 quam

